

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO: P-1310
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. F.Y. (Sem-II) Examination Nov/Dec 2017
Geography - III (Geography of Landform)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- 1) All question are compulsory
- 2) Use black & blue pen only
- 3) Use pencil for diagrams
- 4) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे .
- 2) फक्त काळ्या व निळ्या पेनचाच वापर करावा
- 3) आकृत्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा
- 4) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे

Q.1 a) Fill in the blanks (attempt all) 05

- 1) Beaches is produced by -----
- 2) Nile Delta is an example of -----
- 3) Block disintegration is a type of ----- weathering.
- 4) Sand dunes are found -----
- 5) Polie landform is related to -----

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- 1) पुळणाची निर्मिती ----- मुळे होते.
- 2) नाईलचा त्रिभुज प्रदेश ----- प्रकारचे उदाहरण होय
- 3) खंड विखंडन हा ---- विदारणाचा प्रकार होय
- 4) वालुकागिरी ---- येथे आढळतात
- 5) महाकुंड भूरूप ----- शी संबंधित आहे .

b) Answer in a sentence (attempt all)

- 1) Who is produced by pot Holes?
- 2) Where is found sink holes?
- 3) What is meant by mushroom?
- 4) What is meant by water Table?
- 5) Who coined the concept of cycle of erosion?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- 1) रांजण खळ्याची निर्मिती कोणामुळे होते ?
- 2) अवतरण छिद्रे कोठे आढळतात
- 3) भूछत्र खडक म्हणजे काय ?
- 4) भूजल पातळी म्हणजे काय ?
- 5) क्षरण चक्राची संकल्पना कोणी मांडली?

Q.2

a) Explain concept / terms / units / events (any two)

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Delta
- 2) 'V' shaped valley
- 3) Outwash plain
- 4) Stalagmite

05

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान ६० शब्द मर्यादा)

- 1) त्रिभुज प्रदेश
- 2) 'v' आकाराची दरी
- 3) हिमजलोढ मैदान
- 4) उर्ध्वमुखी लवणस्तंभ

b) Attempt in short (any two)

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Describe the erosional work of wind
- 2) Explain the soil formation process
- 3) Write about the Applied Geomorphology
- 4) Describe the depositional work of river

05

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान ६० शब्द मर्यादा)

- 1) वाऱ्याचे अपक्षय कार्य विशद करा ?
- 2) मृदा निर्मितीची प्रक्रिया स्पष्ट करा ?
- 3) उपयोजित भूरूपशास्त्राविषयी माहिती लिहा ?
- 4) नदीचे निक्षेप कार्य विशद करा ?

Q.3 Answer in detail (any one)

10

(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Define the weathering and explain its classification
- 2) Define the erosional work of sea waves

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- 1) विदारणाची व्याख्या सांगून त्याचे वर्गीकरण स्पष्ट करा ?
- 2) सागरी लाटांचे अपक्षय कार्य स्पष्ट करा ?

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- P-1311
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. F.Y. (Sem-II) Examination Nov/Dec 2017
Geography - IV(Regional Geography of Maharashtra)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

1. All questions are compulsory.
2. Use black and blue, pen only.
3. Use pencil for diagrams.
4. Use of any signs, attracting attentions is prohibited.

१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. फक्त निळ्या व काळ्या पेनचाच वापर करावा.
३. आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
४. कोणतीही लक्षवेधक व सांकेतिक खुण करण्यास प्रतिबंध.

Q.1 A) Fill in the blanks (attempt all)

05

- 1) The total length of the coast line of the state is about -----.
- 2) The hills of Satpuda mountain ranges in Nandurbar district are known as -----.
- 3) The ----- is an important climatic divide in Maharashtra.
- 4) ----- Forests are found in the areas of high rainfall in Maharashtra.
- 5) ----- is an important cash crop in Khandesh, Western Vidarbha and parts of Marathwada.

अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) राज्याच्या सागरी किनाऱ्याची लांबी ----- कि.मी. आहे.
- २) सातपुडा डोंगर रागांना नंदूरबार जिल्ह्यात ----- म्हणतात.
- ३) ----- ने महाराष्ट्र हवामानाची विभाजनी केले आहे.
- ४) महाराष्ट्राच्या जास्त पर्जन्याच्या प्रदेशात ----- अरण्य आढळतात.
- ५) खानदेश, पश्चिम विदर्भ आणि मराठावाड्याच्या काही भागात ----- हे नगदी पीक महत्वाचे आहे.

B) Answer in a sentence (attempt all):

05

- 1) What are longitudinal extent of Maharashtra?
- 2) Which is the main tributary of Tapi River?
- 3) Which type of climate are experienced the Konkan coast?
- 4) Name the areas where tropical evergreen forests are found in Maharashtra?
- 5) What is meant by Irrigation?

2017

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- १) महाराष्ट्राचा रेखावृत्तीय विस्तार काय आहे?
- २) तापीची उपनदी कोणती?
- ३) कोकण किनारी कोणत्या प्रकारचे हवामान आहे?
- ४) उष्ण कटिबंधीय वने महाराष्ट्रात कोठे आढळतात. त्यांचे नाव सांगा.
- ५) जलसिंचन म्हणजे काय?

Q.2 A) Explain concepts / terms/ units/ events. (any two).
(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) The Godavari River.
- 2) Characteristics of south – west Monsoon Wind.
- 3) Remedies for soil conservation.
- 4) The sprinkle irrigation.

05

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटक स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

- १) गोदावरी नदी,
- २) नैऋत्य मोसमी वाऱ्याचे वैशिष्ट्ये,
- ३) मृदा संवर्धनाचे उपाय,
- ४) तुषार सिंचन.

B) Attempt in short (any two)

- 1) State the new trends in agriculture in Maharashtra.
- 2) Sugar industries in Maharashtra.
- 3) Mention in brief the administrative divisions of Maharashtra.
- 4) Importance of Konkan railway.

05

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- १) महाराष्ट्रातील नवीन कृषीधोरण स्पष्ट करा.
- २) महाराष्ट्रातील साखर उद्योग.
- ३) महाराष्ट्रातील प्रशासकीय विभागाची माहिती विशद करा.
- ४) कोकणातील रेल्वेचे महत्त्व.

Q.3 Answer in detail (any one)

10

(Word limitation minimum 200 for each answer.)

- 1) Explain the geographical conditions for the production of cotton and give its distribution in Maharashtra.
- 2) Mention the types of forest and give its distribution in Maharashtra.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) कापसाच्या उत्पादनासाठी भौगोलिक परीस्थिती सांगून त्याचे महाराष्ट्रातील वितरण द्या.
- २) वनांचे प्रकार विशद करून त्याचे महाराष्ट्रातील वितरण द्या.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO: P_1161
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. S.Y. (Sem-III) Examination Nov/Dec 2017
Geography - V(Climatology)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black and blue pen only
- 3) Use pencil for diagrams and maps
- 4) Use of any sign attracting attentions is prohibited
- 5) All question equal marks.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त काळ्या व निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्या व नकाशे काढण्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा .
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
- ५) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत .

Q.1 a) Fill in the blanks (attempt all) 05

- 1) On the sea level the Air pressure is ---- M.B
- 2) ----- Percentage of Ozone in Atmosphere.
- 3) ----- K.M height of troposphere layer from the earth surface.
- 4) Every 160 meters height the temperature decrease ---- rate from the earth surface
- 5) ---- Main layer of Atmosphere.

अ) रिक्तस्थानां जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- 1) समुद्र सपाटीवर हवेचा भार --- मिलीबार असतो .
- 2) वातावरणात ओझोन वायूचे प्रमाण --- इतके आहे .
- 3) भूपृष्ठापासून तपांबर या थराची उंची --- कि .मी आहे.
- 4) भूपृष्ठापासून दर १६० मिटर उंचीला --- सेल्सियस तापमान कमी होते.
- 5) वातावरणाचे --- मुख्य स्तर आहेत .

b) Answer in a sentence (attempt all)

05

- 1) What is mean by Isothermal lines?
- 2) Write the types of Humidity.
- 3) Write down the definition of climatology.
- 4) Which gas percentage is higher than other in Atmosphere?
- 5) What is mean by Evaporation?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- 1) समतापरेषा म्हणजे काय ?
- 2) आद्रतेचे प्रकार लिहा .
- 3) हवामानशास्त्राची व्याख्या लिहा .
- 4) वातावरणामध्ये कोणत्या वायूचे प्रमाण सर्वात जास्त आहे ?
- 5) बाष्पीभवन म्हणजे काय ?

Q.2

a) Explain concept / terms / unit / events (any two)
(word limitation minimum 60 for each)

05

- 1) Cyclone
- 2) Troposphere
- 3) Inversion of Temperature
- 4) Shifting of the pressure Belt
- 5) Weather

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- 1) आवर्त
- 2) तपांबर
- 3) तापमानाची विपरीतता
- 4) वायुभार पट्ट्याचे आंदोलन
- 5) हवा

05

b) Attempt in short (any two)
(word limitation minimum 60 for each)

- 1) Write down a short note on orographic Rainfall
- 2) Explain the vertical distribution of Air pressure.
- 3) What is mean by solar constant?
- 4) What is Ionosphere describe it?

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- 1) प्रतिरोध पर्जन्य थोडक्यात लिहा .
- 2) हवेच्या भाराचे उभे वितरण लिहा
- 3) सौर स्थिरांक म्हणजे काय ?
- 4) दलांबर म्हणजे काय स्पष्ट करा ?

Q.3 Answer in detail (any one)
(word limitation minimum 200 for each)

10

- 1) Explain the Horizontal distribution of Air pressure with the figure.
- 2) Describe the nature and scope of climatology.

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- 1) हवेच्या भाराचे क्षितीज समांतर वितरण आकृतीसह स्पष्ट करा.
- 2) हवामानशास्त्राचे स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा .

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- P-1162
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. S.Y. (Sem-III) Examination Nov/Dec 2017
Geography - VI(Population Geography)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black or blue pen only.
- iii) Use pencil for diagrams.
- iv) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- v) All question carry equal marks.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचा वापर करावा.
- ३) आकृत्या नकाशे पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणत्याही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
- ५) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

Q.1 A) Fill in the blanks (Attempt all)

05

- 1) ----- The stated 'word population year'.
- 2) ----- is the system of sample Registration.
- 3) In which District ----- the lowest population in Maharashtra.
- 4) -----state highest literacy pattern in India.
- 5) ----- Is factor theory of population migration?

रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) ----- जागतीक लोकसंख्या वर्ष साजरा केला जातो.
- २) ----- पद्धतीवरून जननदराची आकडेवारी मिळते.
- ३) महाराष्ट्रातील कोणत्या ----- जिल्ह्यात सर्वात कमी लोकसंख्या आहे.
- ४) भारतातील ----- राज्यात सर्वात जास्त साक्षरतादर प्रारूप आहे.
- ५) ----- लोकसंख्येच्या सिद्धांतील स्थलांतराचे घटक आहे.

B) Answer in one sentence (Attempt all)

05

- 1) State the internal migration.
- 2) What is the meaning of urbanization?
- 3) What is Pull factor?
- 4) State the population Comparative Density.
- 5) State low population Density District in Maharashtra.

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) अंतर्गत स्थलांतर स्पष्ट करा.
- २) नागरीकरण म्हणजे काय?
- ३) आकर्षण घटक म्हणजे काय?
- ४) लोकसंख्येची सापेक्ष घनता स्पष्ट करा.
- ५) महाराष्ट्रातील कमी लोकसंख्येची घनता कोणत्या जिल्ह्यात आहे.

Q.2

A) Explain concepts / terms / unit / events (any two)

05

(Word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Fertility
- 2) Crude density
- 3) Primary economic Activities
- 4) Dependency ratio

संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- १) जननदर
- २) ढोबळ घनता
- ३) प्राथमीक आर्थिक क्रिया
- ४) अवलंबभार

05

B) Attempt in short (any two)

(Word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) State the salient feature of word population.
- 2) Write about the source of population data.
- 3) Explain the population problems in India.
- 4) Stated types of Birth rate.

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्दमर्यादा ६० शब्द)

- १) जागतीक लोकसंख्या वितरणाची वैशिष्ट्ये सांगा.
- २) लोकसंख्येच्या सांख्याकीय स्रोताची माहिती लिहा.
- ३) भारतातील लोकसंख्या समस्या विशद करा.
- ४) जन्मदर व्यक्त करण्याचे प्रकार

Q.3 Answer in detail (any one)

10

(Word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Define the migration and explain the classification of migration.
- 2) Describe various factors affecting on population literacy.

सविस्तर उत्तरे लिहा.

- १) स्थलांतराची व्याख्या सांगुन वर्गीकरण स्पष्ट करा.
- २) लोकसंख्या सारक्षरतेवर परिणाम करणाऱ्या विविध घटकांचे वर्णन करा.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- P-1351
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. S.Y. (Sem-IV) Examination Nov/Dec 2017
Geography - VII (Oceanography)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- 1) All question are compulsory
- 2) Use black & blue pen only
- 3) Use pencil for diagram
- 4) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे .
- 2) फक्त काळ्या व निळ्या पेनचाच वापर करावा
- 3) आकृत्यासाठी पेन्सिलचा वापर अपेक्षित आहे
- 4) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे

Q.1 a) Fill in the blanks (attempt all)

05

- 1) ----- ocean found the information by the challenger ship between 1873 – 1876
- 2) “National sagar vidanyan sanstha” in India established in -----
- 3) ----- covered area of the Hindi Ocean
- 4) ----- miter average depth of continental shelf
- 5) ----- factor rate highest in salinity

अ) रिकाम्या जागा भरा .(सर्व अनिवार्य)

- 1) १८७३ - १८७६ या दरम्यान चॅलेंजर या जहाजाच्या सफरीने ----- महासागराची माहिती मिळविली
- 2) भारतात ---- रोजी राष्ट्रीय सागर विज्ञान संस्था स्थापन करण्यात आली .
- 3) हिंदी महासागराने ---- दशलक्ष चौ .की.मी क्षेत्र व्यापलेले आहे
- 4) समुद्र बुड जमिनीची सरासरी खोली ---- मीटर आहे
- 5) क्षारतेमध्ये ----- घटकाचे प्रमाण सर्वाधिक असते

b) Answer in sentence (attempt all)

05

- 1) What is meant by oceanography?
- 2) How much average depth of Pacific Ocean?
- 3) Where is Sunda Trench?
- 4) Where is found of Maldives & laxdwip Island in ocean
- 5) How much rate the calcium carbonate in salinity

2017

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- 1) सागर शास्त्र म्हणजे काय ?
- 2) पॅसिपिक महासागराची सरासरी खोली किती ?
- 3) सुंदा गर्ता कोणत्या महासागरात आहे ?
- 4) मालदीव व लक्षव्दिप बेटे कोणत्या महासागरात आहे
- 5) क्षारते मध्ये कॅल्शियम कार्बोनेट चे प्रमाण किती ?

Q.2 a) Explain concept / terms / units / events (any two) (word limitation minimum 60 for each answer) 05

- 1) Hypsometric curve
- 2) Composition of salinity
- 3) Coral reefs
- 4) Isohalines

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा
(प्रत्येक उत्तरासाठी किमान ६० शब्द मर्यादा) (कोणतेही दोन)

- 1) क्षेत्रोन्नती आलेख
- 2) क्षारता संघटन
- 3) प्रवाळ बेटे
- 4) समक्षार रेखा

b) Attempt in short (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Explain the scope of oceanography?
- 2) Explain the continental slope?
- 3) Write the marine deposits?
- 4) Write the composition of salinity

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरासाठी किमान ६० शब्द मर्यादा)

- 1) सागर शास्त्राची व्याप्ती स्पष्ट करा
- 2) खंडात उतार स्पष्ट करा
- 3) सागर तळावरील निक्षेप लिहा
- 4) क्षारतेचे संघटन थोडक्यात लिहा

Q.3 Answer in detail (any one)

(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Explain the submarine relief of the pacific ocean with the suitable diagram
- 2) Explain the definition and nature of oceanography

10

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक उत्तरासाठी किमान २०० शब्द मर्यादा)

- 1) पॅसिपिक महासागराची रचना आकृतीसह स्पष्ट करा
- 2) सागरशास्त्राची व्याख्या व स्वरूप स्पष्ट करा ?

SUBJECT CODE NO:- P-1352
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. S.Y. (Sem-IV) Examination Nov/Dec 2017
Geography -VIII (Settlement Geography)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- 1) All questions are compulsory
 - 2) Use blue or black pen only
 - 3) Use of any sign, attracting attention is prohibited
 - 4) All questions carry equal marks.
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे .
 - 2) फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
 - 3) कोणतेही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे
 - 4) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहे .

- Q.1 a) Fill in the blanks (attempt all) 05
- 1) Settlement geography is the important branch of -----
 - 2) In west Maharashtra farmstead settlement are called -----
 - 3) ----- is created when two or more cities come together.
 - 4) The first step of human being towards reconciliation with environment is -----
 - 5) ----- city is known as the gate way of India.

- अ) रिकाम्या जागा भरा . (सर्व अनिवार्य)
- 1) वस्ती भूगोल हि ---- ची एक महत्त्वपूर्ण शाखा आहे .
 - 2) पश्चिम महाराष्ट्रातील शेतीवरील वस्त्यांना ---- म्हणतात .
 - 3) दोन किंवा त्यापेक्षा अधिक शहरे एकत्र येऊन ----- निर्माण होते .
 - 4) पर्यावरणाशी एकरूप होण्यासाठी मानवाने टाकलेले पहिले पाऊल म्हणजे ---- होय
 - 5) भारताचे प्रवेश द्वार म्हणून ---- शहराला ओळखतात .

- b) Answer in one sentence (attempt all) 05
- 1) What is meant by settlement?
 - 2) When the settlement gets square shape?
 - 3) Pune is known as which city?
 - 4) What is the settlement pattern of konkan?
 - 5) State the objectives of human settlement

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा .(सर्व अनिवार्य)

- 1) वसाहत म्हणजे काय ?
- २) वस्तीत चौरसाकार केव्हा प्राप्त होतो
- ३) पुणे हे कोणते शहर म्हणून प्रसिद्ध आहे
- ४) कोकणातील वस्त्यांचा आकृतीबंध कोणत्या प्रकारचा आहे .
- ५) मानवी वसाहतीचे उद्देश सांगा

Q.2

a) Explain concepts / terms / unit / events (any two)

- 1) Farmstead or Isolated Dwellings
- 2) Conurbation
- 3) Ribbon / linear pattern
- 4) Ghost towns

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

- 1) शेतीवरील घरे किंवा एकाकी घरे
- 2) संकलीत नगर
- 3) रेषाकृती प्रारूप
- 4) भूताटकीची नगरे

b) Attempt in short (any two)

- 1) Explain the functions of rural settlements
- 2) What is meant by composite settlements
- 3) State the types of settlements
- 4) Explain the components of Urban morphology

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

- 1) ग्रामीण वस्त्यांची कार्य स्पष्ट करा
- 2) संमिश्र वस्त्या म्हणजे काय ?
- 3) वस्त्यांचे प्रकार स्पष्ट करा
- 4) नागरी रूपीकेचे घटक स्पष्ट करा

Q.3 Write answer in detail (any one)

- 1) Define settlement Geography and explain its nature?
- 2) Explain the settlement patterns in India.

सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही एक)

- 1) वस्ती भूगोलाची व्याख्या देऊन स्वरूप स्पष्ट करा
- 2) भारतातील वस्ती प्रारूप स्पष्ट करा.

SUBJECT CODE NO:- P-1144
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination Nov/Dec 2017
Geography - XI Industrial Geography of Maharashtra

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- i) All questions are compulsory.
 - ii) Use black or blue pen only.
 - iii) Use pencil to draw diagrams and maps.
 - iv) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - २) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
 - ३) आकृत्या व नकाशे काढण्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
 - ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 A) Fill in the blanks (Attempt all)

05

- 1) In -----% sector Minerals are found in total area of state.
- 2) Highest economic turnover in India occurs in ----- share market in Maharashtra.
- 3) ----- are identified as market oriented mill.
- 4) In----- established Maharashtra Industry Development Corporation (MIDC).
- 5) In Industrial development of Marathwada ----- Industrial region has big contribution.

अ) रिक्तस्थानांना जागा भरा : (सर्व अनिवार्य)

- १) राज्याच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या -----% क्षेत्रात खनिज पदार्थ आढळून येतात.
- २) आज भारतातील सर्वाधिक आर्थिक उलाढाल महाराष्ट्रातील ----- शेअर बाजारात होते.
- ३) ----- गिरण्या मार्केट ओरिएंटेड म्हणून ओळखल्या जातात.
- ४) स.न ----- मध्ये महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाची (MIDC) ची स्थापना करण्यात आली .
- ५) मराठवाड्याच्या औद्योगिक विकासात----- औद्योगिक विभागाचे मोठे योगदान आहे.

B) Answer in a sentence (attempt all)

05

- 1) Write a name of one corporation which provide loan to industry of backward region.
- 2) What is mean by industry?
- 3) Where are the oil-refinery mills in Maharashtra?
- 4) How many percentage of sugar production at Maharashtra in India?
- 5) In which industry, Hydro-chloric acid is used?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) मागासभागातील उद्योगांना कर्ज पुरवठा करण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाने स्थापन केलेल्या कोणत्याही एका महामंडळाचे नाव सांगा.
- २) वस्तु निर्माण उद्योग म्हणजे काय?
- ३) महाराष्ट्रातील तेल शुद्धीकरण कारखाना कोठे आहे ?
- ४) महाराष्ट्र राज्यात देशातील साखर उत्पादनाच्या किती टक्के साखरेचे उत्पादन होते?
- ५) हैड्रोक्लोरिक आम्ल चा उपयोग कोणत्या उद्योगासाठी होतो?

Q.2 A) Explain concepts/terms/units/elements (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer)

05

- 1) Raw material
- 2) Automobile Industries in Mumbai
- 3) Vidarbha Industrial region
- 4) Changing Industrial Policy in Maharashtra.

अ) संकल्पना /संज्ञा/ घटक स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) कच्चा माल
- २) मुंबईतील स्वयंचलीत वाहन उद्योग

३) विदर्भ औद्योगिक विभाग

४) महाराष्ट्राचे बदलते औद्योगिक धोरण.

B) Attempt in short (Any Two)

(word limitation minimum 60 for each answer)

1) Which are the reasons for development of Cotton Industry in Mumbai?

2) Explain Petro-Chemical Industries in Maharashtra.

3) Write information about Nasik Industrial region.

4) What is industrial-struggle?

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक शब्दास किमान ६० शब्द मर्यादा)

१) मुंबईतील कापड उद्योगाच्या विकासाची कारणे सांगा.

२) महाराष्ट्रातील पेट्रो-रसायन उद्योग स्पष्ट करा.

३) नाशिक औद्योगिक विभागाची माहिती लिहा.

४) औद्योगिक संघर्ष म्हणजे काय?

Q.3 Answer in detail (any one)

(word limitation minimum 200 for each answer)

1) Explain the distribution of sugar Industries in Maharashtra.

2) Explain the Impact of Industrialization Economic Development of Maharashtra.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान २०० शब्द मर्यादा)

१) महाराष्ट्रातील साखर उद्योगाचे वितरण स्पष्ट करा.

२) महाराष्ट्राच्या आर्थिक विकासावर उद्योगधंद्याचा झालेला परिणाम विशद करा.

05

10

SUBJECT CODE NO: P-1268
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination Nov/Dec 2017
Geography – XII Agricultural Geography of India

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

1. All questions are compulsory.
2. Use black or blue pen only.
3. Use pencil to draw diagrams and map.
4. Use of any signs, attracting attentions is prohibited.

१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३. आकृत्या व नकाशे काढण्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
४. कोणतेही लक्षवेधक सूचना किंवा खुण करण्यास प्रतिबंध.

Q.1

A) Fill in the blanks. (attempt all)

05

- 1) ----- Farming have very much need of capital.
- 2) In India ----- percentage land is under cultivation.
- 3) Main crop is ----- in intensive farming.
- 4) Solti and acidic soil are highly in ----- state.
- 5) ----- created by kinds of Indian Agriculture.

अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) ----- च्या शेतीला भांडवल मोठ्या प्रमाणात लागते.
- २) भारतातील ----- टक्के जमीन लागवडी खाली आहे.
- ३) सखोल शेती मधील मुख्य पीक ----- आहे.
- ४) क्षारयुक्त व आम्ल जमीन ----- राज्यात सर्वाधिक आहे.
- ५) ----- यांनी भारताचे शेती विभाग तयार केले.

B) Answer in a sentence. (attempt all)

05

- 1) Who is the father of green revaluation?
- 2) Which name is use to identified black soil?
- 3) Which state are highly rice production in India?
- 4) Which type of agricultural is example of crop rotation in India?
- 5) Which state are famous for tea plantation in India.

- ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)
- १) हरितक्रांतीचे जनक कोणास म्हणतात?
 - २) काळ्या मृदेला कोणत्या नावाने ओळखतात?
 - ३) भारतातील कोणत्या राज्यात तांदळाचे सर्वात जास्त उत्पादन होते?
 - ४) पिकांची आदलाबदल कोणत्या शेती प्रकाराचे उदाहरण आहे?
 - ५) भारतामध्ये चहाच्या मळ्यासाठी कोणते राज्य प्रसिद्ध आहे?

Q.2 A) Explain concepts/ terms / units. (any two) 05

(Word limitation minimum 60 words)

- 1) Shifting farming
- 2) Agriculture efficiency
- 3) Problems of agriculture
- 4) Agriculture policy in India

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(शब्दमर्यादा ६० शब्द)

- १) स्थलांतरित शेती
- २) कृषी क्षमता
- ३) कृषीच्या समस्या
- ४) भारताचे कृषी धोरण

B) Write in short. (any two)

(Word limitation minimum 60 word)

- 1) Describe problems of cotton farming.
- 2) State the factors affecting on rice farming
- 3) Write about cropping pattern in India.
- 4) "Development of Agriculture in Ganga Plain" write in brief.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(शब्दमर्यादा ६० शब्द)

- १) कापसाच्या शेतीच्या समस्येचे वर्णन करा.
- २) भात शेतीवर प्रभाव टाकणारे घटक सांगा.
- ३) भारतातील पिक प्रारूपाविषयी माहिती सांगा.
- ४) "गंगेच्या मैदानातील शेतीचा विकास" थोडक्यात लिहा.

Q.3 Write answer in details. (any one)
(Word limitation minimum 200 word)

- 1) State the definition of agriculture geography and explain the nature and scope.
- 2) "Indian agriculture is depend on monsoon"-discuss.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(शब्दमर्यादा २०० शब्द)

- १) कृषी भूगोलाच्या व्याख्या सांगून स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा.
- २) "भारतीय शेती मोसमी पावसावर अवलंबून आहे" चर्चा करा.

SUBJECT CODE NO: P-1269
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination Nov/Dec 2017
Geography - XIII Geography of Natural Calamity

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B
1. All questions are compulsory.
 2. Use black or blue pen only.
 3. Use pencil to draw diagrams and maps.
 4. Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
 १. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. फक्त काळ्या व निळ्या पेनचाच वापर करावा.
 ३. नकाशा व आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
 ४. कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1

A) Filling the blanks and rewrite sentence. (attempt all)

05

- 1) ----- gas reflection is 20% responsible for the global warming.
- 2) Increasing of atmosphere temperature on surface level is called -----.
- 3) In 2016 ----- is biggest biological hazard in the world.
- 4) ----- river called china's sorrow tear's
- 5) Earth quake is a ----- calamities.

अ) रिकाम्या जागा भरून वाक्य पुन्हा लीहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) ----- वायूचे उत्सर्जन जागतीक ताप वृद्धीला २०% जबाबदार आहे.
- २) भूपृष्ठाजवळील वातावरणातील तापमान वाढणे याला ----- असे म्हणतात.
- ३) ----- ही २०१६ मधील सर्वात मोठी जैविक आपत्ती होय.
- ४) ----- या नदीला चीनचे दूरवाशू असे म्हणतात.
- ५) भूकंप ही ----- प्रकारची आपत्ती आहे.

B) Answer in a sentence. (attempt all)

05

- 1) Whose are related to "Quato agreement"?
- 2) What is meant by volcano's
- 3) Which are the main earth quake prone regions in Asia?
- 4) State the names of flooded river in India.
- 5) What is meant by agriculture drought?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) 'क्वोटो करार' कशाशी संबंधीत आहे?
- २) ज्वालामूखी म्हणजे काय?
- ३) आशियातील भूकंप प्रवण क्षेत्रे कोणती?
- ४) भारतातील पूरग्रस्त नद्यांची नावे सांगा.
- ५) कृषी अवर्षण म्हणजे काय?

Q.2

A) Explain concepts/ terms / units /events (any two)

(Word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Acid rainfall
- 2) Water pollution
- 3) Earth quake
- 4) Biological Hazard

05

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्दमर्यादा ६० शब्द)

- १) आम्ल पर्जन्य
- २) जल प्रदूषण
- ३) भूकंप
- ४) जैविक आपत्ती

B) Answer write in short. (any two)

(Word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Write remedies of flood's calamities.
- 2) State the nature of natural calamities.
- 3) Describe the environmental effects of drought.
- 4) Give the causes of soil pollution.

05

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्दमर्यादा ६० शब्द)

- १) पूराच्या आपत्तीसाठी उपाययोजना लीहा.
- २) नैसर्गिक आपत्तीचे स्वरूप सांगा.
- ३) अवर्षणाचे पर्यावरणीय परिणाम वर्णन करा.
- ४) मृदा प्रदूषणाची कारणे द्या.

Q.3 Write answer in details. (any one)

(Word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Explain causes and consequences of earth quake with example.
- 2) State the consequences of global warming on India.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्दमर्यादा २०० शब्द)

- १) भूकंपाची कारणे व परिणाम सोदाहरण स्पष्ट करा.
- २) जागतीक तापमान वृद्धीचे भारतावर होणारे परिणाम सांगा.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- P-1334
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination Nov/Dec 2017
Geography - XIV Bio Geography

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black and blue pen only.
- iii) Use pencil for diagrams.
- iv) Use of any sign, attracting attentions is prohibited.

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त काळ्या व निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतेही लक्षवेधी खुणा व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 A. Fill in the blanks. (attempt all) 05

- 1) Study of ----- and ----- in the Biogeography.
- 2) The theory of evolution presented by -----.
- 3) Live ----- is the major sources of food energy.
- 4) The Definition of ecosystem by A.J.Tansle spate ----- in year.
- 5) Indian forest development policy created in ----- year.

रिकाऱ्या ढागा ढरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) ढैविक ढूगोलात ----- व ----- यांचा अभ्यास केला ढातो.
- २) सजीवांची उत्क्रांती हा सिद्धांत ----- यांनी मांडला.
- ३) सजीवांचा अन्न उर्जाचा प्रमुख स्त्रोत ----- आहे.
- ४) ए.जी.टॅन्सले यांनी परिसंस्थेची व्याख्या इ.स.----- मध्ये मांडली.
- ५) वनविकासा संबंधी ढारताचे धोरण सन ----- मध्ये तयार करण्यात आले.

B. Answer in a sentence. (attempt all)

- 1) How many type of environment?
- 2) What is meant by Biome?
- 3) How much carbon rate in atmosphere?
- 4) Which factors are important in ecosystems work?
- 5) Where is the origin of the plant?

एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) पर्यावरणाचे प्रकार किती?
- २) जीवसंहती म्हणजे काय?
- ३) वातावरणात कार्बन – डाय – ऑक्साईड चे प्रमाण किती?
- ४) परिसंस्थेच्या कार्यात कोणते घटक महत्वाचे आहेत?
- ५) वनस्पतींचा उगम कुठे झाला?

- Q.2 A. Explain concepts / terms / units / events (any two)
(word limitation minimum 60 word for each answer) 05
- 1) Biosphere
 - 2) Organic factors
 - 3) Cycle of Oxygen
 - 4) Energy flow

संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) जीवावरण
- २) सेंद्रीय घटक
- ३) ऑक्सिजन चक्र
- ४) उर्जा प्रवाह

- B. Attempt in shorts. (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer)
- 1) State the factor affecting on growth of plant?
 - 2) State the Inorganic factor?
 - 3) Explain the food chain?
 - 4) Write the composition of the Biosphere?

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) वनस्पतींच्या वाढीवर परिणाम करणारे घटक लिहा?
- २) असेंद्रिय घटक स्पष्ट करा?
- ३) अन्नसाखळी स्पष्ट करा?
- ४) जीवावरणाचे संघटन थोडक्यात लिहा?

Q.3 Answer in detail (Any one)

(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) State the definition, scope & Nature of the biogeography?
- 2) Explain the structure of the ecosystem?

10

सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) जैविक भूगोलाचे व्याख्या, व्याप्ती व स्वरूप स्पष्ट करा?
- २) परिसंस्थेची रचना स्पष्ट करा.